

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov v 1. rade **J. R.**, bytom Č., v 2. rade **I. R.**, bytom Č., v 3. rade **M. R.**, bytom Č. (právnych nástupcov pôvodnej žalobkyne O. R., ktorá zomrela X.) proti žalovanému **S., H.**, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného **S.**, o náhradu škody za pracovný úraz, ktorá sa viedla na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 12C 101/2005, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. februára 2008 sp. zn. 16Co 221/2007 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. februára 2008 sp. zn. 16Co 221/2007 a rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo 16. mája 2007 č. k. 12C/101/2005-168 vo výrokoch, ktorými bola zamietnutá žaloba na náhradu nákladov spojených s liečením a bolo rozhodnuté o náhrade trov konania **z r u š u j e** a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súde Banská Bystrica na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou 23. augusta 2005 na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „súd prvého stupňa“) sa právna predchodkyňa žalobcov O. R. (ďalej len „pôvodná žalobkyňa“) domáhala uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť jej v súvislosti s pracovným úrazom , ktorý utrpela 12. januára 1995 sumy 411 609,-Sk z titulu náhrady škody za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti, sumy 181 558,-Sk za vynaložené náklady spojené s liečením a úrokov z omeškania vo výške 6% ročne zo sumy 593 162,-Sk od 21. mája 2005 do zaplataenia.

Súd prvého stupňa rozsudkom zo 16. mája 2007 č. k. 12C 101/2005-168 žalobu zamietol. Konanie o nároku na náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s liečením,

ktorý sa týkal sumy 28 042,- Sk s príslušenstvom zastavil; súčasne žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo 7. februára 2008 sp.zn. 16Co 221/2007 rozsudok súdu prvého stupňa vo výrokoch ,ktorými bola žaloba zamietnutá a vo výroku o trovách konania potvrdil, súčasne žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala, že náklady spojené s liečením (návštevy lekárov a lieky za obdobie od 23.8.do 31.12.2003) jednoznačne súviseli iba s poškodením jej zdravia v dôsledku pracovného úrazu. Túto pochybnosť podľa názoru odvolacieho súdu neodstránilo ani doplnenie dokazovania prečítaním posudku znalca MUDr. O. O., podaného vo veci sp. zn. 19C/60/2002.

Proti tomuto rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, v časti ktorým zamietol žalobu na náhradu nákladov spojených s liečením, na základe podnetu navrhovateľa 1/ podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol ho zrušiť spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa a vec vrátiť Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie. Uviedol, že uvedenými rozsudkami bol porušený zákon a sú dané dovolacie dôvody podľa § 243f ods. 1. písm. b) OSP. Dôvodil, že skutkové závery odvolacieho súdu nemajú oporu vo vykonaných dôkazoch, čo viedlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu nároku žalobcov na náhradu za účelne vynaložené náklady spojené s liečením pôvodnej žalobkyne v uvedenom období, na ktoré sa nevzťahovala žalovaným a vedľajšou účastníčkou uplatnená námietka premlčania nároku.

Navrhovateľ 1/ navrhol dovolaniu vyhovieť.

Vedľajší účastník a žalovaný navrhli dovolanie zamietnuť ako nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas (§ 243g O.s.p.) generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p.) na základe podnetu povinného 2/ (§ 243e ods. 2 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. a § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutia v rozsahu

podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

So zreteľom na obsah mimoriadneho dovolania a tiež na zákonnú povinnosť (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie súdu nebolo vydané v konaní postihnutom tzv. inou vadou konania, zaoberal sa Najvyšší súd Slovenskej republiky otázkou, či konanie v danej veci nie je postihnuté procesnou vadou takejto povahy. Inou vadou konania (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.) je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p., nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní a dôsledkom vecná nesprávnosť rozhodnutia.

Z obsahu mimoriadneho dovolania vyplýva, napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkovým zistením, ktoré nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, je výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z § 132 O.s.p., v zmysle ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Skutkové zistenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní vtedy, ak súd vezme do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli a v konaní ani inak nevyšli najavo, alebo vtedy, ak neprihliadne na rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli preukázané vykonanými dôkazmi alebo vyšli za konania najavo, alebo vtedy, ak sa v ním vykonanom hodnotení dôkazov alebo poznatkov, ktoré vyšli v konaní najavo, vyskytne logický rozpor. Skutkové zistenie nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní vtedy, ak sa týka takých podstatných skutočností, ktoré boli významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia veci.

V danej veci súd prvého stupňa vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom znaleckých posudkov znalcov MUDr. J. Š., MUDr. D. I. a MUDr. J. S., najmä ich odbornými závermi vo vzťahu k uplatňovanému nároku. Ďalej sa oboznámil s obsahom posudku znalca MUDr. O. O. z 3. októbra 2003 č. 3/2003 (na podklade ktorého bolo vyhovené návrhu pôvodnej žalobkyne, že jej nárok na náhradu za stratu na zárobku je v plnom rozsahu

opodstatnený) a tiež s obsahom spisu sp. zn. 19C/60/2002 v inej veci, v ktorej označený posudok znalca, spolu s jeho vypočutím na čl. 110-112, bol takisto vykonaný ako dôkaz..

Krajský súd v Banskej Bystrici opäťovo vykonal ako dôkaz listinou prečítaním záverov posudku znalca MUDr. O. O., podaný vo veci sp. zn. 16C/60/2002 z dôvodu, že mal pochybnosti o správnosti skutkových záverov, ku ktorým dospel na základe dokazovania súd prvého stupňa. S poukazom na oboznámenie sa so žalobcami predloženými zdravotnými záznamami ohľadne lekárskeho vyšetrení a iných liečebných úkonov, absolvovaných pôvodnou žalobkyňou, však napokon prevzal skutkové závery súdu prvého stupňa, že výdavky súvisiace s liečením medzi 23. augustom 2003 až 31. decembrom 2003 nesúviseli s poškodením zdravia v dôsledku pracovného úrazu, teda s poškodením v oblasti pravého lakt'a pôvodnej žalobkyne.

Posudkami znalcov MUDr. J. Š. a MUDr. J. S., sa odvolací súd v odôvodnení nezaoberal, iba konštatoval, že tieto boli predložené odvolateľmi spolu s odvolaním. Nespomenul ani posudok znalkyne MUDr. D. I., ktorý odvolatelia takisto predložili odvolaciemu súdu s odvolaním, avšak nie ako nové dôkazy, pretože tieto tri znalecké posudky boli už oboznámené ako listinný dôkaz dňa 16. mája 2007 pred súdom prvého stupňa.

Zo záverov posudku znalca MUDr. O. O. vyplýva , že v dôsledku pracovného úrazu pôvodnej žalobkyne dňa 12. januára 1995 došlo u nej k výraznejšej dekompenzácii už od roku 1976 diagnostikovanej cukrovky (diabetes mellitus), čo sa prejavilo rozkolísaním hodnôt glykémie v jej organizme a ich vysokými hodnotami v rokoch 1995 a 1996 oproti hodnotám v roku 1994. Ako príčinu tejto dekompenzácie znalec označil nielen zníženie celkovej fyzickej aktivity v dôsledku úrazu, ale aj dlhodobu pretrvávajúcu bolestivosť oboch horných končatín a s tým pretrvávajúci stres. Zhoršenie kompenzácie cukrovky a jej rozkolísanie ako dôsledok úrazu urýchlili rozvoj cievnych a neurologických komplikácii vedúcich po roku od úrazu k vzniku náhlej cievnej mozgovej príhody, čo spôsobilo ďalšie urýchlenie zhoršenia zdravotného stavu s dôsledkom invalidizácie pôvodnej žalobkyne. Znalec demonštroval toto zhoršovanie zdravotného stavu po úraze znížením zostávajúceho pracovného potenciálu z 80-90 % konštatovaných posudkovou komisiou sociálneho zabezpečenia 5. októbra 1995 na menej než 20 %, konštatovaných tou istou komisiou o rok neskôr.

Znalec svoje celkové zistenia zhrnul do záveru, že poškodenie zdravia pôvodnej žalobkyne pri pracovnom úraze nemalo za bezprostredný následok invalidizáciu, ale viedlo k urýchleniu patologických mechanizmov v organizme v dôsledku cukrovky a k urýchleniu celkového zhoršenia zdravia s vyústením do invalidizácie, teda vyslovil záver o príčinnej súvislosti medzi úrazom a neskoršou invaliditou, resp. ako stavom nespôsobilosti vykonávať prácu v dôsledku neskoršieho rozvinutia ochorenia a nutnosti podstupovať liečbu.

V označenom konaní (sp. zn. 16C/60/2002) znalec MUDr. O. O. upresnil písomný posudok vo svojej výpovedi pred okresným súdom 2. februára 2004 a už jednoznačne konštatoval, že medzi úrazom pôvodnej žalobkyne zasahujúcim jej obe horné končatiny z 12. januára 1995 na pracovisku žalovaného a následným zhoršením jej zdravia (rozvoj cukrovky, cievna mozgová príhoda a následná invalidizácia) je priama príčinná súvislosť. Sám úraz a jeho liečba vyvolala rad patologicko-fyziologických reakcií organizmu poškodenej so zhoršením priebehu skorších ochorení a rozvinuli ich do spomínaných dôsledkov na nezvratnom zdravotnom stave pôvodnej žalobkyne. Podľa znalca ako jeden z faktorov pôsobil aj stres poškodenej po tom, čo po jednom z jej vyšetrení posudkovou komisiou vedľajšej účastníčky bolo vydané odporúčanie ojej zaradení na pôvodné pracovisko. Svoju výpoveď zhrnul znalec do konštatovania, že všetko čo súviselo so vznikom cievnej mozgovej príhody poškodenej v roku 1996 a jej následkami je v príčinnej súvislosti s úrazom.

Ďalší uvedení znalci vo svojich posudkoch konštatovali, že v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom pôvodnej žalobkyne bola cievna mozgová príhoda a od nej sa ďalej odvíjajúce poškodenie organizmu v neurologickej, kardiovaskulárnej i očnej oblasti. Posudok MUDr. D. I. potvrdil priamu súvislosť medzi úrazom a potrebou kardiovaskulárneho vyšetrenia dňa 29. septembra 2003 u MUDr. D. v N.

Z vedeného vyplýva, že skutkové závery súdov nižších stupňov ohľadom nedostatku kauzality vzťahu medzi poškodením zdravia pri pracovnom úraze právnej predchodkyne žalobcov a neskoršími dôsledkami na jej zdravotný stav nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Vyššie uvedené dôvody potvrdzujú opodstatnenosť námietky generálneho prokurátora Slovenskej republiky, že napadnuté rozhodnutia boli vydané v konaní postihnutom inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1. písm. b/ O.s.p.).

Vzhľadom na existenciu uvedených dovolacích dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil oba rozsudky súdov nižších stupňov v napadnutých výrokoch a v rozsahu ich zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie Okresnému súdu Banská Bystrica (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách konania (§ 243i ods. 2 O.s.p. a § 243d ods. 1. O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. novembra 2010

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta